

Anit vaig rellegir «Pietà» (Alfama, València, 1993), d'Antoni Ferrer. He perdut el compte de relectures que n'he fet. El llibre, amb poemes completats per estampes de grans obres de la història de l'art, sobretot escultures de l'antiga Roma, acaba amb dos versos memorables que, si així pot dir-se, podrien cisellar-se a si mateixos: «¿Quan podrà rebre, del cisell, un rostre / tant de dolor acumulat i anònim?». No crec que siga una casualitat que el poema final s'inspire en una escultura del Renaixement. Titulat «Pietà Rondanini», pren com a referent la darrera obra esculpida per Miquel Àngel, actualment al castell Sforzesco de Milà. Quan l'artista faltà, és aquesta l'escultura que trobaren al seu estudi. Fou inventariada així: «Estàtua iniciada d'un Crist amb una altra figura damunt, juntes, esbossades i sense acabar». No sabia explicar ben bé per què, però sent una mena de rescabament si torne a llegir aquest poemari quan els governants d'aquestes terres demostren amb desvergonya no només incapacitat política per a governar sinó, una cosa encara pitjor, més perversa, més depravada: incapacitat per a manifestar el sentiment de dolor que suscita la desgràcia dels altres. Pietat. No la trobe enlloc i sent ràbia i tristesa quan els mitjans exhibeixen les ferides de les garrotades que l'alcaldesa de València fot a veïns i amics del Cabanyal que, impotents, veuen com les seues cases són enderrocades. En moments així la pietat ha d'estar per sobre de plans, lleis i decrets. Però no hi ha pietat en els despietats. Només cal recordar on era el Molt Untat President unes hores després de la matança al metro de València. Amb la reproducció d'aquests versos vull afegir-me al rogle de Poemes contra els Infames, iniciat per la Comtessa d'Angeville amb un poema de Jaume Pérez Muntaner («Llàstima del país amb líders mentiders») i continuat per Xavier Aliaga amb el «Decàleg» de Marc Granell («emmudiràs la vergonya»). Tant de bo el rogle es faça més gran. Mare també, la nostra terra s'assembla molt a aquesta Pietà. El fill gairebé ha perdut la cara.

Pietà Rondanini

Ni el temps sap ja, d'aquest esbós, què fer-se'n,
ni sap del llustre terminal el marbre,

ni contra quina gravetat s'embasta.
Ni fill ni mare tenen nom encara.
I, tanmateix, per ells s'arborà tota
la nafra d'aquest món dins l'alta cúpula.
¿Quan podrà rebre, del cisell, un rostre
tant de dolor acumulat i anònim?

Per acabar, recomane l'apunt [«Ahir vaig veure un home»](#), de Vicent Usó, que parla d'una pèrdua germana: l'honradesa. I celebre les [primeres paraules de Jaume Cabré](#), després de ser nomenat 42è Premi d'Honor de les Lletres Catalanes: *«La literatura no és un joc, m'hi va la vida»*.

Button

Button

[«Pietà signore»](#), d'Andrea Bocelli, per Marco Evangelisti i Jaume Aragall